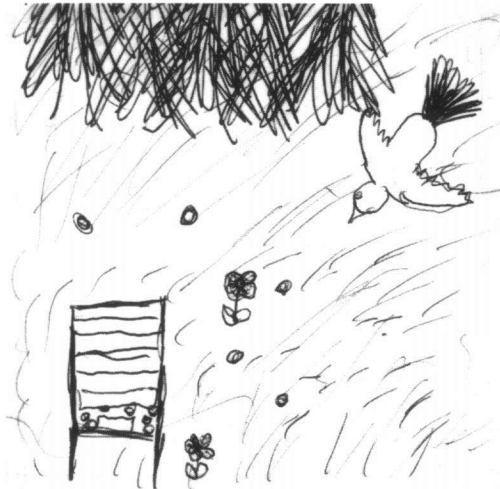

Koffietijd..., of hoe een kiekendief zorgt voor opgetogen verwarring

Onne de Vries

Op 6 juni 1997 start de dag met het gebruikelijke kopje koffie. Deze late ochtend is het mooi en zonnig weer en warm op het balkon. Er staat een harde oostenwind. Hoog in de lucht geen vogels, maar wel dichterbij huis. Veel Kauwtjes en Spreeuwen op zoek naar voedsel. Oosterwolde is een groen- en bomenrijk dorp. Ook roofvogels komen er graag buurten. Sperwer, Havik, Buizerd en Wespindief komen geregeld voorbij. Maar deze ochtend verslik ik me bijna in de koffie. Er vliegt opeens een kiekendief voor mijn balkon! De roofvogel hangt even stil boven de ruige oever van de Opsterlandse Compagnonsvaart. De vaart loopt op ongeveer 50 m voor het huis langs en deelt het dorp in een noordelijke en zuidelijke helft. Mijn eerste indruk is een ranke Grauwe Kiekendief, maar het schaarse voorkomen van deze vogel in Nederland doet me erg twijfelen. Een Blauwe Kiekendief is wat presentie in Nederland betreft ook een optie (SOVON 1987). De kiekendief kan ik een eindje volgen richting centrum, tot een heel eind binnen de bebouwde kom. De zwalkende vlucht en de wapperende veren laten me geen witte stuit zien. De harde wind en de donkere tint van de zonnebril spelen me parten. Ook ben ik overdonderd door de verschijning zo vlak voor mijn neus binnen het dorp.

Tekening: My de Jong.

Uiteindelijk heb ik Rob Bijlsma gevraagd naar zijn visie. Hij liet me weten dat het vermoedelijk een vrouwtje van de Grauwe Kiekendief is geweest. Blauwe Kiekendieven zijn in juni op deze plaats in het binnenland minder snel te verwachten dan een Grauwe (SOVON 1987). Die laatste kan in mei en juni op doortrek of zwerftocht zijn en dan overal opduiken. De vraag is waar de roofvogel vandaan kwam. Waarschijnlijk heeft de vogel zich vanaf het Fochteloërveen via het Tjongerdal verplaatst. De laatste twee jaar worden in de buurt van het Fochteloërveen met enige regelmaat Grauwe Kiekendieven waargenomen (H. Feenstra). En misschien is er een link met het broedsucces in NO-Groningen (Koks & Visser 1997)? Want ook in de directe omgeving van het Fochteloërveen komt meer landbouwgrond braak te liggen. Hopelijk vestigt zich een paartje in een terrein dat van oorsprong typisch grauwe kiekendievenbiotoop moet zijn geweest (Bijlsma 1993).

Waar ik zelf nieuwsgierig naar ben: zijn er in de ruime omgeving van Oosterwolde en het Fochteloërveen meer waarnemingen van Grauwe Kiekendieven verricht?

Literatuur

Bijlsma R.G. 1993. Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels. Schuyt & Co., Haarlem.

Koks B. & Visser E. 1997. Grauwe Kiekendieven in Nederland in 1996. *De Takkeling* 5(1): 58-67.

SOVON. 1987. Atlas van de Nederlandse vogels. SOVON, Arnhem.

Adres: Mastenbroek 129, 8431 MX Oosterwolde.

Foto. Adult vrouwtje Blauwe Kiekendief, Diemerzeedijk, 13 oktober 1996 (Nirk Zijlmans). *Adult female Hen Harrier.*